

Ελληνική Ψυχιατρική Εταιρεία (ΕΨΕ)

Η Ελληνική Ψυχιατρική Εταιρεία (ΕΨΕ) δημιουργήθηκε μετά τον διαχωρισμό, το 1984, της Ελληνικής Νευρολογικής και Ψυχιατρικής Εταιρείας σε δύο ανεξάρτητες εταιρείες.

Μια πρώτη Νευρολογική και Ψυχιατρική Εταιρεία ιδρύθηκε το 1936. Στα μέσα της δεκαετίας του 1950 ιδρύθηκε στη Θεσσαλονίκη εταιρεία με τον τίτλο «Πανελλήνια Νευρολογική και Ψυχιατρική Εταιρεία», ενώ το 1958 μετονομάστηκε η εταιρεία των Αθηνών σε Ελληνική Νευρολογική και Ψυχιατρική Εταιρεία (ΕΝΨΕ). Σημαντικό ρόλο στην ενοποίηση των δύο εταιρειών έπαιξε η οργάνωση των πανελληνίων συνεδρίων. Το πρώτο πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, στην αίθουσα του Παρνασσού, το 1962, όπου αποφασίστη-

κε η επανέκδοση του περιοδικού Εγκέφαλος - Αρχαία Νευρολογίας - Ψυχιατρικής ως οργάνου των συνεδρίων για τη δημοσίευση των πρακτικών και ως περιοδική έκδοση (1). Η έκδοση συνεχίζεται έως σήμερα από την Αικατερίνη Διβόλη και τον σύλλογο «Εγκέφαλος». Ο τελευταίος πρόεδρος της ενιαίας ΕΝΨΕ, ο Σπύρος Σκαρπαλέζος, υλοποιώντας την απόφαση της Γ.Σ. της 3.6.1984, όρισε δύο πενταμελείς επιτροπές, για να επεξεργαστούν τα καταστατικά των δύο υπό ίδρυση εταιρειών. Η διαδικασία συγκρότησης της Ελληνικής Ψυχιατρικής Εταιρείας (ΕΨΕ) έγινε το 1986, από την προσωρινή διοικούσα επιτροπή που όρισε η Γ.Σ. της 23.11.1985. Τον Απρίλιο του 1987, εξελέγη το πρώτο Δ.Σ. με πρόεδρο τον Γ. Χριστοδούλου, αντιπρόεδρο τον Ανδρ. Παράσχο, γενικό γραμματέα τον Ανδρ. Ραμπαβίλα, ταμία τον Β. Αλεβίζο και μέλη τον Ν. Ζαχαριάδη, τον Γ. Καπρίνη και τον Γ. Τρίκκα. Η Ελ. Γκρέτσα κάλυψε τις γραμματειακές ανάγκες και σπνρίζει διοικητικά όλες τις δραστηριότητες της ΕΨΕ μέχρι σήμερα. Μέλη των Δ.Σ., συχνά με πολλές θητείες, υπήρξαν οι εξής συνάδελφοι: Δ. Αναγνωστόπουλος, Β.

Αλεβίζος, Γ. Αλεβιζόπουλος, Γ. Γαρυφαλλος, Δ. Γαρυφαλλος, Ι. Γκιουζέπας, Ε. Δημητρίου, Ανδρ. Ζαχαριάδης, Ν. Ζαχαριάδης, Α. Ιακωβίδης, +Γ. Καπρίνης, Αθ. Καραβάτος, Κ. Κόλλιας, Β. Κονταζάκης, Κ. Κόντης, Στ. Κρασανάκης, Ελ. Λύκουρας, Α. Μιχοπούλου, Λ. Μαρκάκη, Στ. Μπεράτη, Β. Μποζίκας, Στ. Ντώνιας, +Ανδρ. Παράσχος, +Ι. Πιτταράς, Δ. Πλουμπήδης, Ανδρ. Ραμπαβίλας, Γ. Τρίκκας, Ε. Σιούτη, Ε. Σουμάκη, Ν. Τζαβάρας, Χ. Τουλούμης, Β. Τομαράς, Β. Τσιπάς, Χ. Τσόπελας, Α. Φόρτος, Γ. Χριστοδούλου.

Κύριος σκοπός της δημιουργίας της ΕΨΕ ήταν «να εκπροσωπείται όλο το ψυχιατρικό δυναμικό της χώρας από μια ισχυρή και αντιπροσωπευτική εταιρεία» (Απολογισμός Δ.Σ. της ΕΨΕ 1989-1991, Ψυχιατρική, 2, 1991:154-158).

Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στην ανάγκη για πανελλήνια εμβέλεια της εταιρείας, με τη θεσμοθέτηση περιφερειακών τμημάτων και την ενθάρρυνση της περιοδικής μεταφοράς της προεδρίας εκτός Αθηνών (με αντίστοιχη εκλογή αντιπροέδρου από την Αθήνα, όπου και η έδρα της εταιρείας), ώστε να υπάρχει όσο γίνεται πιο

αντιπροσωπευτική εκπροσώπηση στο Δ.Σ. Δόθηκε επίσης, από την αρχή της θητείας του Δ.Σ., έμφαση στις ανάγκες των συναδέλφων και του κοινού της επαρχίας για επιμόρφωση και πληροφόρηση, με εκπαιδευτικές επισκέψεις και δραστηριότητες προαγωγής της ψυχικής υγείας (2).

Το καταστατικό της εταιρείας

Το καταστατικό της εταιρείας, που ολοκληρώθηκε το 1999 (3), ορίζει ως σκοπούς της ΕΨΕ: α) την προαγωγή της έρευνας που αφορά την προέλευση, την πρόληψη και τη θεραπεία των ψυχικών διαταραχών, καθώς και την κοινωνική αποκατάσταση των ψυχικά πασχόντων, β) την προαγωγή των επιστημονικών μεθόδων μελέτης των βιολογικών, ψυχολογικών, κοινωνικών κ.ά. παραγόντων που συνδέονται με αυξημένη πιθανότητα εμφάνισης ψυχικών διαταραχών, γ) την υπεράσπιση σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο του τίτλου του ειδικευμένου ψυχιάτρου, των επαγγελματικών του δικαιωμάτων και του επαγγελματικού του ρόλου, δ) την προάσπιση των δικαιωμάτων των ψυχικά πασχόντων, ε) την προαγωγή της εκπαίδευσης και της ερευνητικής δραστηριότητας των ψυχιάτρων και των συναφών επαγγελματιών και εθελοντών, την ανύψωση του επιστημονικού επιπέδου των ψυχιάτρων και σε μεταπτυχιακό επίπεδο, στ) την ενθάρρυνση

της ανταλλαγής γνώσεων και πληροφοριών ανάμεσα στα μέλη της ΕΨΕ και τους άλλους επαγγελματίες της ψυχικής υγείας σχετικά με την προαγωγή της ψυχιατρικής επιστήμης και πρακτικής, χωρίς να θίγονται τα δικαιώματα των ψυχικά πασχόντων και όσων έχουν ανάγκη από ψυχοκοινωνική υποστήριξη, ζ) την προώθηση της συνεργασίας των μελών της ΕΨΕ με όλους τους ψυχιάτρους, καθώς μεταξύ της εταιρείας και όλων των εταιρειών ή οργανώσεων συγγενών ειδικοτήτων της Ιατρικής ή άλλων επιστημών που αφορούν το αντικείμενο της Ψυχιατρικής, με στόχο την ανύψωση της έρευνας και της πρακτικής, η) την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης των φοιτητών της Ιατρικής και των άλλων γιατρών σε θέματα ψυχικής υγείας, καθώς και τον εμπλουτισμό των γνώσεων των γιατρών ώστε να αντιμετωπίζεται κάθε ασθενής ως ενιαία βιοψυχοκοινωνική οντότητα, θ) την προαγωγή και ενθάρρυνση της ανάπτυξης και εφαρμογής νέων μεθόδων για την πρόληψη, τη θεραπεία και την αποκατάσταση των ψυχικά πασχόντων, ι) τη δημόσια παρουσία και έκφραση γνώμης για τους σκοπούς της εταιρείας, ια) τον αποκλεισμό με κάθε πρόσφορο μέτρο της κομματικής επιρροής στην εταιρεία και όποιας επιρροής αναιρεί την επιστημονική ελευθερία και ανεξαρτησία και ιβ) την αποφυγή οποιασδήποτε απόκλισης από τους σκοπούς και το έργο

Ο Καθηγ. Γ. Χριστοδούλου, πρώτος Πρόεδρος της Ελληνικής Ψυχιατρικής Εταιρείας

της εταιρείας και την εξασφάλιση της ελευθέρης και αδέσμευτης έκφρασης των μελών.

Μια αναθεώρηση του καταστατικού, το 2008, όρισε τη διάρκεια της θητείας του Δ.Σ. από δύο στα τρία έτη. Μια νέα αναθεώρηση του καταστατικού έγινε στο 24ο Πανελλήνιο Συνέδριο, το 2016, όπου

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ (1987)

Πρόεδρος	Γ. Χριστοδούλου
Αντιπρόεδρος	Ανδρ. Παράσχο
Γ. Γραμματέας	Ανδρ. Ραμπαβίλα
Ταμίας	Β. Αλεβίζο
Μέλη	Ν. Ζαχαριάδη, Γ. Καπρίνη, Γ. Τρίκκα

2018 στα γραφεία της ΕΨΕ

προστέθηκε συμπληρωματικά προς το άρθρο γ' «η προάσπιση του επαγγελματικού ρόλου των ψυχιάτρων γενικά και στην κοινωνία ειδικότερα», ώστε να γίνει συνολική η εκπροσώπηση από την ΕΨΕ.

Τονίζουμε ότι το Δ.Σ. ασκεί εποπτεία σε όλες τις δραστηριότητες της ΕΨΕ, αλλά οι επιστημονικοί κλάδοι, τα περιφερειακά τμήματα, οι νέοι ψυχίατροι και οι ειδικευόμενοι διαθέτουν σημαντικό βαθμό αυτονομίας που αφορούν τα αντικείμενα που υπηρετούν, όπως η οργάνωση εκδηλώσεων.

Επιστημονικοί κλάδοι

Οι κλάδοι έχουν ηπιετείς ανάλογες με αυτές των Δ.Σ., εποπτεύονται

από πρόεδρο και δύο γραμματείς και ως στόχο έχουν την εμβάθυνση στα διάφορα επιστημονικά αντικείμενα της Ψυχιατρικής, την ανάλογη κλινική και ψυχοκοινωνική πρακτική και την εκπαίδευση. Οργανώθηκαν σταδιακά και σήμερα ενεργοποιούνται οι εξής κλάδοι : 1. Αυτοκαταστροφικών και Βίαιων Συμπεριφορών, 2. Βιολογικής Ψυχιατρικής, 3. Διαπολιτισμικής Ψυχιατρικής, 4. Διαταραχών Πρόσληψης Τροφής, 5. Διπλής Διάγνωσης, 6. Εγκαιρης Παρέμβασης στην Ψύχωση, 7. Ιδιωτικής Ψυχιατρικής, 8. Ιστορίας της Ψυχιατρικής, 9. Κλινικής Ψυχοφαρμακολογίας, 10. Κοινωνικής Ψυχιατρικής, 11. Μελέτης της Επαγγελματικής Προάσπισης

του Ψυχιάτρου, 12. Νευροαναπτυξιακών Διαταραχών διά Βίου, 13. Ουσιοεξαρτήσεων, 14. Παιδοψυχιατρικής, 15. Πληροφορικής και Καινοτόμων Τεχνολογιών, 16. Προληπτικής Ψυχιατρικής, 17. Σεξουαλικότητας και Διαπροσωπικών Σχέσεων, 18. Στρατιωτικής Ψυχιατρικής, 19. Συμβουλευτικής-Διασυνδετικής Ψυχιατρικής και Ψυχοσωματικής, 20. Τέχνης και Ψυχιατρικής, 21. Τηλεψυχιατρικής, 22. Φιλοσοφίας και Ψυχιατρικής, 23. Ψυχιατρικής Ηθικής και Δεοντολογίας, 24. Ψυχιατρικής και Θρησκείας, 25. Ψυχικής Υγείας Γυναικών και Ψυχιατρικής της Αναπαραγωγής, 26. Ψυχιατροδικαστικής, 27. Ψυχοθεραπείας, 28. Ψυχογενιατρικής, 29. Ψυχο-

μετρικών και Νευροψυχολογικών μετρήσεων, 30. Ψυχοογκολογίας, 31. Ψυχοπαθολογίας και 32. Ψυχοφυσιολογίας.

Περιφερειακά τμήματα

Τα περιφερειακά τμήματα εποπτεύονται από πρόεδρο, γραμματέα και ταμιά και είναι τα εξής: Αθηνών, Μακεδονίας, Κεντρικής Ελλάδας, Βορειοδυτικής Ελλάδας, Δυτικής Στερεάς, Πελοποννήσου και Μεγάλης Βρετανίας.

Ένωση Ελλήνων Ειδικευομένων Ψυχιάτρων (ΕΕΕΨ): Ιδρύθηκε το 1995 με σκοπό: α) την εξασφάλιση της οργανωμένης συνεργασίας των ειδικευομένων στην επεξεργασία και προώθηση προτάσεων για την αναβάθμιση της ψυχιατρικής εκπαίδευσης στη χώρα μας κατά ομοιογενή τρόπο, β) τη συνεργασία με εθνικούς φορείς και οργανισμούς που έχουν ανάλογο αντικείμενο, γ) την ανάληψη πρωτοβουλιών για την επιμόρφωση των μελών της, όπως οι 35 ημερίδες και διημερίδες της ΕΕΕΨ που έχουν πραγματοποιηθεί έως σήμερα, συνήθως ανεξάρτητα, αλλά και στο πλαίσιο των πανελληνίων συνεδρίων, και δ) την εκπροσώπηση των Ελλήνων ειδικευομένων στο European Forum for all Psychiatric Trainees (EFPT) και μέσω αυτού του οργανισμού σε άλλες διεθνείς οργανώσεις. Οι ειδικευόμενοι ψυχίατροι μπορούν να γίνουν δόκιμο μέλη της ΕΨΕ με τα δικαιώματα των τακτικών μελών, εκτός του να εκλέγουν και

να εκλέγονται (άρθρο 7 του καταστατικού).

Πρώτο Δ.Σ.: Μαρία Μαργαρίτη, Ελευθέριος Μέλλος, Αντώνης Πολίτης.

Τον Μάιο του 1997 διεξήχθη στην Αθήνα συνέδριο της ΕΨΕ, με τη μεγαλύτερη μέχρι τότε συμμετοχή χωρών (17 χώρες).

Τομέας Νέων Ψυχιάτρων

Ιδρύθηκε τον Ιούνιο 2005, ακολουθώντας την ανάλογη πρακτική της WPA, της ΕΡΑ και άλλων διεθνών εταιρειών.

Επιστημονικό έργο

Κύριες επιστημονικές δραστηριότητες της ΕΨΕ είναι τα πανελλήνια συνέδρια, τα θεματικά και τα περιφερειακά συνέδρια, αλλά και οι διαδοχικές ημερίδες που οργανώθηκαν στις 10 Οκτωβρίου, Παγκόσμια Ημέρα Ψυχικής Υγείας. Το πρώτο πανελλήνιο συνέδριο έγινε στον Βόλο το 1991 (12ο, σύμφωνα με την αρίθμηση της ΕΝΨΕ). Τα συνέδρια αυτά έκτοτε οργανώνονταν ανά δύο ή τρία χρόνια συγχρόνως προς τις εκλογές για την ανάδειξη Δ.Σ. έως το 22ο συνέδριο των Ιωαννίνων. Από το 23ο συνέδριο στη Λάρισα και εντεύθεν, αποφασίστηκε η ετήσια διεξαγωγή τους, με σκοπό να ενισχυθεί ο τομέας της ιδιαίτερα σημαντικής συνεχιζόμενης ιατρικής εκπαίδευσης, παράλληλα προς τις ερευνητικές και άλλες ανακοινώσεις. Λόγω της πανδημίας, το 28ο (2020) και το 29ο συ-

Στο ευρύτερο εκπαιδευτικό έργο της ΕΨΕ εντάσσεται και η προαγωγή της ψυχικής υγείας

νέδριο (2021) έγιναν διαδικτυακά, ενώ το 30ο θα γίνει υβριδικό. Έχουν γίνει πολλά μονοθεματικά ή περιφερειακά συνέδρια, όπου αναδεικνύεται πάντα η συεισφορά των περιφερειακών τμημάτων, των ειδικευομένων, των νέων ψυχιάτρων και των κλάδων.

Ο κλάδος κλινικής ψυχοφαρμακολογίας καθιέρωσε από το 2013 το πρώτο ετήσιο συνέδριο, με μεγάλη συμμετοχή των νεότερων συναδέλφων και των ειδικευομένων, το 7ο του 2020 ήταν διαδικτυακό και το 8ο υβριδικό, στην Αθήνα, τον Νοέμβριο 2021. Η ΕΨΕ μετείχε το 2014 στις Ομάδες Εργασίας του Υπουργείου Υγείας για την εκπόνηση των Θεραπευτικών Πρωτοκόλλων της Άνοιας, της Σχιζοφρένειας και της Διπολικής Διαταραχής. Το 2019, σε συνεργασία της ΕΨΕ

Η διαδικασία συγκρότησης της ΕΨΕ έγινε το 1986

με τον ΕΟΠΥΥ, διαμορφώθηκαν τα Θεραπευτικά Πρωτόκολλα για την Κατάθλιψη και τις Αγχώδεις Διαταραχές, των οποίων η επεξεργασία ολοκληρώνεται σήμερα από επιτροπή του Υπουργείου Υγείας.

Εκπαιδευτικό έργο

Η εκπαίδευση αποτέλεσε έναν από τους κεντρικούς στόχους. Στους Απολογισμούς των Δ.Σ., είναι καταχωρισμένος μεγάλος αριθμός εκδηλώσεων που απευθύνονται στους ψυχιάτρους, στους γιατρούς άλλων ειδικοτήτων και στο ευρύτερο κοινό (προαγωγή της ψυχικής υγείας). Οι εκδηλώσεις αυτές απευθύνονταν κυρίως στους συναδέλφους και το κοινό της επαρχίας, συνήθως με συν-διοργάνωση με τους κατά τόπους ιατρικούς συλλόγους. Ιδιαίτερη ήταν πάντα η φροντίδα της ΕΨΕ για τους ειδικευόμενους ψυχιάτρους, οι οποίοι μπορούν να γίνουν μέλη της από την πρώτη ημέρα της άσκησής τους για την απόκτηση της ειδικότητας. Επιδιώχθηκε και πραγματοποιή-

ήθηκε στενή συνεργασία σε εκπαιδευτικό επίπεδο με τις ψυχιατρικές εταιρείες των βαλκανικών χωρών, με εκπαιδευτικές επισκέψεις προς και από Σερβία, Αλβανία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Τουρκία καθώς και Ρωσία, Τσεχία, Σλοβακία και Ουκρανία.

Πέραν αυτών, με πρωτοβουλία του τότε προέδρου, καθηγητή Γ. Χριστοδούλου, πραγματοποιήθηκαν εκπαιδευτικά ταξίδια των μελών της ΕΨΕ σε ψυχιατρικές δομές του εξωτερικού. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Αγγλία, σε συνεργασία με το Royal College of Psychiatrists, 23-28 Ιανουαρίου 1989, με 50 άτομα.
- Ηνωμένες Πολιτείες (Βοστώνη, Νέα Υόρκη) επίσκεψη και ομιλίες στη Σχολή Δημόσιας Υγείας του Πανεπιστημίου Harvard, Boston και Ψυχιατρικές Δομές, Columbia University, New York, με ενδιάμεσο σταθμό την Καζαμπλάνκα, Μαρόκο (3-16 Μαΐου 1990). Συμμετείχαν 45 άτομα.
- Εκπαιδευτικό ταξίδι στην Κίνα, στην Ταϊλάνδη και στο Χονγκ Κονγκ. Σε συνεργασία με τις τοπικές ψυχιατρικές εταιρείες. 50 συμμετέχοντες. (Ιανουάριος 1994).
- Εκπαιδευτικό ταξίδι στη Σερβία από ομάδα ψυχιάτρων (Ηλ. Αγγελόπουλος, Ν. Ζαχαριάδης, Γ. Λυκέτσος, Κ. Στεφανής, Ι. Πιτταράς, Αικ. Χαραλαμπίδης, Γ. Χριστοδούλου) κατά τη διάρκεια του εκπαιδευτικού εμπόργκου που είχε επιβληθεί στη Σερβία. Με την

υποστήριξη της ΕΨΕ δημιουργήθηκε η Σερβική Ψυχιατρική Εταιρεία και ο Ψυχιατρικός Τομέας του Ελληνο-Σερβικού Ιατρικού Συνδέσμου (πρόεδροι Γ. Χριστοδούλου και Ρ. Kallicanin). Οκτώβριος 1994.

Στο ευρύτερο εκπαιδευτικό έργο της ΕΨΕ εντάσσεται και η προαγωγή της ψυχικής υγείας. Στο πλαίσιο αυτό, διεξήχθη αρχικά το έτος 2004, στο Αμφιθέατρο του Αιγινιτείου Νοσοκομείου, ένα δομημένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα προαγωγής της ψυχικής υγείας, σε συνεργασία με το King's College, London, την Ψυχιατρική Κλινική του ΕΚΠΑ και την Εταιρεία Προληπτικής Ψυχιατρικής, στο οποίο συμμετείχαν εκπρόσωποι διαφόρων επαγγελματικών κλάδων (εκπαιδευτικοί, δημοσιογράφοι, ιερείς, γενικοί γιατροί, στρατιωτικοί κ.λπ.). Το πρόγραμμα ακολουθούσε την αρχή του radiation effect, δηλαδή της εκπαίδευσης εκπαιδευτών. Κάθε σειρά ήταν διάρκειας 18 μηνών.

Υπήρξε πάντα σημαντικός ο εκπαιδευτικός ρόλος των κλάδων και των περιφερειακών τμημάτων με την οργάνωση ημερίδων, περιφερειακών συνεδρίων κ.ά.

Η αίθουσα συγκεντρώσεων της ΕΨΕ χρησιμοποιείται για τις εκδηλώσεις των κλάδων, ενώ την τελευταία δεκαετία έχουν καθιερωθεί και ετήσιες σειρές μαθημάτων Ψυχοφαρμακολογίας, Ψυχογενιατρικής, Ψυχοθεραπειών, τα τελευταία χρόνια Ψυχιατροδικαστικής κ.ά. Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει

Μέλη της ΕΨΕ στην αίθουσα τελετών του ΕΚΠΑ

στον κλάδο Τέχνης και Ψυχιατρικής, που έχει καθιερώσει ετήσιο σεμινάριο και σειρές ετήσιων θεματικών προβολών στην Κινηματογραφική Λέσχη (Λαΐς), που ολοκληρώνονται με ημερίδα αφιερωμένη στο σχετικό θέμα. Το 2020, οι προβολές διεκόπησαν λόγω της πανδημίας. Επίσης, επί προεδρίας Ν. Τζαβάρια, ήταν εξαιρετική η συμβολή του κλάδου στην εμβληματική έκθεση «Αιτία θανάτου: Ευθανασία. Έργα από την συλλογή Prinzhorn» στο Μουσείο Μπενάκη, το 2011.

Στα γραφεία του περιοδικού Ψυχι-

ατρική φιλοξενείται από το 2014 το ετήσιο Μετεκπαιδευτικό Σεμινάριο Κλινικής Ψυχοπαθολογίας, σε συνεργασία με την Α΄ Ψυχιατρική Κλινική του ΕΚΠΑ.

Τον Φεβρουάριο του 2020, οι ανάγκες διαδικτυακής παρακολούθησης των μαθημάτων οδήγησαν στην εγκατάσταση διαδικτυακής πλατφόρμας Sisco/webex στην αίθουσα συγκεντρώσεων, που επιτρέπει και την υβριδική διεξαγωγή μαθημάτων, η οποία αποδείχθηκε ιδιαίτερα σημαντική για το σύνολο των δραστηριοτήτων της ΕΨΕ καθ' όλη τη διάρκεια της πανδημίας.

Συνεργασίες με άλλες εταιρείες

Υπάρχει συνεργασία με τη Νευρολογική Εταιρεία, με την οποία μας συνδέει το ιστορικό συν-λειτουργίας, την Παιδοψυχιατρική Εταιρεία, που ξεκίνησε το 1983, ιδιαίτερα στα πρώτα χρόνια της λειτουργίας της, με ισχυρή την παρουσία των ψυχιάτρων των παιδιών και των εφήβων εντός της ΕΨΕ, όπως προβλέπει το καταστατικό. Επίσης, με την Ιατρική Εταιρεία Αθηνών και τα πανελλήνια συνέδριά της, την Ψυχιατρική Εταιρεία Κύπρου, με σημαντικές

Εγκαίνια γραφείων ΕΨΕ

κοινές δραστηριότητες όπως το 1ο Παγκύπριο Συνέδριο Ψυχιατρικής το 1993, αλλά και το 16ο Πανελλήνιο Συνέδριο της ΕΨΕ στην Πάφο, το 2006. Επί συγκεκριμένων θεμάτων έχει υπάρξει συνεργασία και με πολλές άλλες εταιρείες.

Διεθνής παρουσία

Η διεθνής παρουσία της ΕΨΕ είναι έντονη και συνεχής. Είναι μέλος της Παγκόσμιας Ψυχιατρικής Εταιρείας (WPA) από 17.10.1989 (αίτηση 29.9.1988), στο πλαίσιο της οποίας έπαιξε σημαντικό και ενίοτε κυρίαρχο ρόλο. Μέλη της υπήρξαν μέλη του Δ.Σ. της WPA (Κ. Στεφανής, πρόεδρος, Γ. Χριστοδούλου), πρόεδροι της Επιτροπής Ηθικής (Κ. Στεφανής, Γ. Χριστοδούλου), πρόεδρος του Θεσμικού Προγράμματος των

Καταστροφών (Γ. Χριστοδούλου), υπεύθυνος Επιστημονικών Τομέων (Γ. Χριστοδούλου), μέλος της Επιτροπής Ηθικής (Κ. Σολδάτος), αντιπρόεδρος Ζώνης, εν ενεργεία (Κ. Φουντουλάκης) και άλλοι.

Ισχυρή ήταν η παρουσία των μελών της ΕΨΕ στους επιστημονικούς κλάδους της WPA με σημαντική επιρροή στη διαμόρφωση της πολιτικής της WPA.

Η ΕΨΕ είναι επίσης μέλος της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Ψυχικής Υγείας (WFMH), της οποίας μέλος του Δ.Σ. (2009-2011), αντιπρόεδρος για την Ευρώπη (2011-2013) και τελικά πρόεδρος (2013-2015) εξελέγη ο καθηγητής Γ. Χριστοδούλου.

Η ΕΨΕ είναι ιδρυτικό μέλος του Τομέα Ψυχιατρικής της UEMS (European Union of Medical Specialists), στο πλαίσιο του οποίου ο τότε πρόεδρος της ΕΨΕ, κα-

θηγητής Γ. Χριστοδούλου εξελέγη πρώτος πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Ψυχιατρικής (European Board of Psychiatry), έργο του οποίου ήταν κυρίως ο καθορισμός της διάρκειας, του περιεχομένου καθώς και η ομογενοποίηση της ψυχιατρικής εκπαίδευσης στην Ευρώπη. Η UEMS και η Ευρωπαϊκή Ψυχιατρική Εταιρεία (EPA) είναι οι συνδεδειμένοι δίαυλοι της ΕΨΕ με το ψυχιατρικό γίγνεσθαι της Ευρώπης. Στο πλαίσιο της UEMS έχουν κατά καιρούς κατατεθεί τα συμπεράσματα από surveys που αφορούν την ψυχιατρική πρακτική στις χώρες-μέλη και έχουν διατυπωθεί βελτιωτικές προτάσεις. Μια σημαντική πρόταση ήταν η ένταξη της ψυχοθεραπείας στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα χωρίς οικονομική επιβάρυνση, καθώς και η αύξηση της διάρκειας της εκπαίδευσης για την απόκτηση της ειδικότητας Ψυχιατρικής στα πέντε έτη (Γ. Σ. ΕΨΕ 15.5.1993). Η ΕΨΕ εκπροσωπήθηκε από τους Γ. Χριστοδούλου, Β. Αλεβίζο, Ανδρ. Παράσχο, Ι. Παπακόστα, Ανδρ. Ζαχαριάδη, Γ. Γαρυφαλλο και άλλους. Σήμερα εκπροσωπείται από ένα μέλος, τον Ανδρ. Ζαχαριάδη, μέχρις ότου αποκατασταθεί η εκπροσώπηση από δύο εκπροσώπους.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Ψυχιατρικής διατύπωσε προτάσεις για την ψυχιατρική εκπαίδευση στην Ευρώπη, συμποσούμενες σε πέντε σημεία που ενσωματώθηκαν στο άρθρο 6 του Καταστατικού

Μεταπτυχιακής Εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ψυχιατρική, 6, 270-279, 1995 και 6, 110, 1995). Η ΕΨΕ είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ψυχιατρικής Εταιρείας (EPA) και μέλη του Δ.Σ. της εταιρείας έχουν στελεχώσει αρκετούς επιστημονικούς τομείς. Η ΕΨΕ έχει αναλάβει τη συν-διοργάνωση επιστημονικών εκδηλώσεων στην Ελλάδα. Εκπρόσωπος του Δ.Σ. ο ψυχίατρος Χρ. Τσόπελας.

Μετά από πρόταση του τότε προέδρου της ΕΨΕ, η WPA αποφάσισε τη δημιουργία ειδικού προγράμματος για την Ανατολική Ευρώπη και τα Βαλκάνια, το οποίο μετασχηματίστηκε το 2004 σε ανεξάρτητη εταιρεία, την ΡΑΕΕΒ (Ψυχιατρική Εταιρεία Ανατολικής Ευρώπης και Βαλκανίων), αρχικά υπό ελληνική προεδρία (Γ. Χριστοδούλου). Στο πλαίσιο της ΡΑΕΕΒ, οργανώθηκαν ποικίλες δραστηριότητες, επιστημονικές εκδηλώσεις και συνέδρια σε διάφορες χώρες (Ελλάδα, Ρωσία, Σερβία, Βουλγαρία, Αλβανία, Ουκρανία, Κύπρος και Ρουμανία), σε μια προσπάθεια στήριξης των ψυχιάτρων στις χώρες αυτές, πολλές από τις οποίες αντιμετώπισαν σοβαρές κοινωνικές ανακατατάξεις.

Η εταιρεία συνεργάστηκε με παγκόσμιους και ευρωπαϊκούς ψυχιατρικούς οργανισμούς στη διοργάνωση συνεδρίων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Ενδεικτικά αναφέρονται: Το Παγκόσμιο Συνέδριο Ψυχικής Υγεί-

ας που συνήλθε στην Αθήνα το 2009 το 15ο Ευρωπαϊκό Συνέδριο Ψυχοσωματικής Έρευνας, Αθήνα, 1986 το 3ο Περιφερειακό Συνέδριο του European College of Neuropsychopharmacology, Αθήνα, 1998 το Περιφερειακό Συνέδριο της WPA, Αθήνα, 1999 τα δύο Παγκόσμια Συνέδρια Ψυχοσωματικής Ιατρικής, Αθήνα 1999 και Κίτο Ιαπωνίας 2005 το Regional Symposium on Preventive Psychiatry της WPA, Αθήνα, 13-17 Απριλίου 1999 το 1ο Διατομεακό Συνέδριο της WPA («Advances in Psychiatry»), Αθήνα, 12-15 Μαρτίου 2005 το 1ο Ψυχιατρικό Συνέδριο ΝΑ Ευρώπης, Θεσσαλονίκη, 2007 και το 2ο στη Μόσχα, το 2009 το Περιφερειακό συνέδριο της WFMH, Σιγκαπούρη, 2015 το Παγκόσμιο Συνέδριο Ψυχικής Υγείας, Κάιρο, 2015 το 4ο Ψυχιατρικό Συνέδριο Ανατολικής Ευρώπης και 3ο Διεθνές Συνέδριο Προληπτικής Ψυχιατρικής, Αθήνα, 12-15 Νοεμβρίου 2015.

Όλα τα παραπάνω συνέδρια έγιναν υπό την προεδρία ή συν-προεδρία του καθηγητή Γ. Χριστοδούλου και με ενεργό συμμετοχή μελών της ΕΨΕ.

Τον Δεκέμβριο του 2020, διεξήχθη στην Αθήνα το Θεματικό Διατομεακό Συνέδριο της WPA με θέμα το Ψυχολογικό Τραύμα και συνδιοργανωτές την WPA και την ΕΨΕ (επίτιμοι πρόεδροι Afzal Javed και Γ. Χριστοδούλου, πρόεδροι Δ. Πλουμπιδής και Τ. Schulze).

Άξιο ιδιαίτερας μνείας είναι ότι το

Η ΕΨΕ είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ψυχιατρικής Εταιρείας και μέλη της έχουν στελεχώσει αρκετούς επιστημονικούς τομείς

πρώτο Ψυχιατρικό Συνέδριο της Κύπρου συνδιοργανώθηκε με την ΕΨΕ (9-10 Απριλίου 1993).

Μετά από πρόσκληση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, εκπρόσωποι της ΕΨΕ συμμετείχαν το 2010 σε συσκέψεις στην Παλαιστίνη και σε εκπαιδευτικά σεμινάρια στη Ραμάλα και Naplouse για την επιμόρφωση των Παλαιστίνιων συναδέλφων (Γ. Χριστοδούλου, Ι. Γκιουζέπας, Δ. Πλουμπιδής). Στις συνοδούς του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας που συνήλθαν στην Κοπεγχάγη (2004) και στο Ελσίνκι (2005) προσκλήθηκε και συμμετείχε στην αντιπροσω-

Η ΕΨΕ είχε αποφασιστική συμμετοχή στην αλληλαγή των συνθηκών νοσηλείας στο Ψυχιατρείο Λέρου

πία εκπροσώπησης της Ελλάδας ο πρόεδρος της ΕΨΕ, Γ. Χριστοδούλου.

Διεθνείς διακηρύξεις

Η εταιρεία υπήρξε εμπνευστής πολλών διακηρύξεων που αφορούν κυρίως την άσκηση της Ψυχιατρικής, τα δικαιώματα των ασθενών, τα δικαιώματα των ψυχιάτρων και την ψυχιατρική πρόληψη. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Το ψήφισμα της Association for Medical Education in Europe της 6.9.1994 κατά του επιστημονικού εμπάργκο εναντίον της Σερβίας (απόφαση 757/1992 του Συμβουλίου Ασφαλείας). Με απόφαση του Δ.Σ. της ΕΨΕ στις 29.11.1994 υιοθετήθηκε το ψήφισμα και κοινοποιήθηκε αρμοδίως (δες και κύριο άρθρο Ψυχιατρική, 5, 114, 1994).

- Η Διακήρυξη της Κω (2004), με την οποία εκφράζεται αλληλεγγύη προς την Ψυχιατρική Εταιρεία του Ιράκ και τον ιρακινό λαό.
- Η Διακήρυξη της Craiova, Δεκέμβριος 2004, της WPA, όπου και ιδρύθηκε η ΡΑΕΕΒ.
- Η Αντιπολεμική Διακήρυξη των Αθηνών, 25 Μαρτίου 2016, με πρωτοβουλία της ΕΨΕ, της Εταιρείας Προληπτικής Ψυχιατρικής, της ΡΑΕΕΒ και της Ψυχιατρικής Εταιρείας της Σερβίας, με την οποία διακηρύσσεται η ανάγκη τερματισμού των πολεμικών συγκρούσεων, υποστήριξης στα θύματα των πολέμων και στους πρόσφυγες καθώς και στους πολίτες των χωρών υποδοχής. Η Διακήρυξη υιοθετήθηκε από πάνω από 100 οργανισμούς παγκοσμίως και υποστηρίχτηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ενημέρωση και εκδόσεις

Η Γ.Σ. του Απριλίου 1987 αποφάσισε την έκδοση του περιοδικού Ψυχιατρική (Psychiatrīki journal), όρισε προσωρινή συντακτική επιτροπή και το πρώτο τεύχος κυκλοφόρησε τον Μάρτιο του 1990. Πρώτη συντακτική επιτροπή: πρόεδρος ο Γ. Χριστοδούλου, αναπληρωτής πρόεδρος ο Ανδρ. Ραμπαβίλας, μέλη οι Β. Αλεβίζος, Μ. Μαδιανός και Χ. Βαρουχάκης, γραμματεία η Ελ. Γκρέτσα. Παρέμεινε πρόεδρος/διευθυντής σύνταξης ο Γ. Χριστοδούλου για δέκα έτη, στη συνέχεια ο Μ. Μαρκίδης, επί μακρά σειρά ετών ο Β. Κονταζάκης και από το 2019 έως σήμερα ο Γ. Κωσταντακόπουλος. Η Ψυχιατρική, με 4 ετήσια ελληνικά ή αγγλικά τεύχη κατ'έτος, έχει ακολουθήσει τις διεθνείς εξελίξεις και έχει ενταχθεί στις διεθνείς βάσεις δεδομένων, ενώ έχει

Εκδήλωση στο Μεγαρο Μουσικής

κερδίσει σημαντική αναγνώριση. Έχει εκδοθεί Ανθολόγιο Ελληνικών Ψυχιατρικών Κειμένων του 19ου και 20ού αιώνα, Επιμ.: Θ. Καράβατος, Δ. Πλουμπίδης, Γ. Χριστοδούλου, στα ελληνικά (2006) και με προσθήκη αρχαίων κειμένων, Επιμ.: G. Christodoulou, D. Ploumpidis, Ath. Karavatos, στα αγγλικά (2010), στο πλαίσιο της σχετικής σειράς της WPA. Επίσης, η σειρά τόμων Advances in Psychiatry, Disasters, Mental Health Context and Responses (2016): Eds. G.N. Christodoulou, J.E. Mezzich, N.G. Christodoulou, D. Lecic-Tosevski, που τονίζουν τις διεθνείς συνεργασίες της ΕΨΕ.

Κοινωνικός ρόλος

Η ΕΨΕ είχε αποφασιστική συμμετοχή στην αντιμετώπιση του γνωστού προβλήματος των συνθηκών νοσηλείας στο Ψυχιατρείο Λέρου. Συνεστήθη Ομάδα Εργασίας από τους Γ. Λυκέτσο (συντονιστή), Χ. Βαρουχάκη, Ε. Δημητρίου, Μ. Μαδιανό, Μαρίνα Οικονόμου και Ι. Τοιάντη, που επισκέφθηκαν μαζί με τον πρόεδρο της ΕΨΕ, Γ. Χριστοδούλου, το Ψυχιατρείο της Λέρου, κατέγραψαν επί τριήμερο

τις ανάγκες και εκπόνισαν σχέδιο αντιμετώπισης που εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση της ΕΨΕ (30.9.1989) και υποβλήθηκε αρμοδίως (Ψυχιατρική 1, 184-189, 1990, κύριο άρθρο στο ίδιο τεύχος [ΓΝΧ, και ΑΔΡ]).

Τα περισσότερα από τα μέτρα που προτάθηκαν, εφαρμόστηκαν από το Υπουργείο Υγείας (σύσταση Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας, με πρώτο διευθυντή τον ψυχίατρο Ν. Ζαχαριάδη, συγκρότηση ομάδων παρέμβασης, εκπαιδευτικά προγράμματα κ.λπ.). Ακολούθησαν διαδοχικές επισκέψεις στη Λέρο εκπροσώπων της ΕΨΕ (21.9.89, 2-3.10.89, 11-15.11.89, 10-12.2.90). Έγιναν επίσης εκπομπές από το τοπικό ραδιόφωνο για την ευαισθητοποίηση του κοινού και εφαρμόστηκαν εκπαιδευτικά προγράμματα για το προσωπικό. Μετά από ενέργειες της ΕΨΕ θεσμοθετήθηκαν οικονομικά και άλλα κίνητρα για την προσέλευση γιατρών (Ψυχιατρική, 1, 1990:70-71).

Επίσης, η ΕΨΕ συμμετείχε στον σχεδιασμό, στην εκτέλεση και στην αξιολόγηση των ευρωπαϊκών προγραμμάτων τεχνικής και οικονομικής στήριξης της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης «Ψυχαργός» Α', Β' και Γ', καθώς και σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές. Με το ξέσπασμα της πανδημίας, τον Μάρτιο του 2020, υπήρξε διαρκής ενημέρωση των συναδέλφων. Με τη συνεργασία της διαδικτυακής πλατφόρμας melarus από τον Μάιο έως τον Ιούλιο 2020,

τριάντα συνάδελφοι παρέιχαν δωρεάν διαδικτυακή στήριξη στους πολίτες. Ακόμη, η ΕΨΕ συμμετείχε στην ίδρυση και στη στελέχωση της τηλεφωνικής πλατφόρμας του Υπουργείου Υγείας 10306, καθώς και της 1110 του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών.

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ

- 1987-1994: Γ. Χριστοδούλου
- 1994-1998: Ανδρ. Παράσχος
- 1998-2006: Γ. Χριστοδούλου
- 2006-2011: Ν. Τζαβάρας
- 2011-2014: Ι. Γκιουζέπας
- 2014-2020: Δ. Πλουμπίδης

ΤΟ ΠΑΡΟΝ Δ.Σ. ΠΡΟΕΚΥΨΕ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ ΜΑΪΟΥ 2021:

Πρόεδρος	Β. Μποζίκας
Αντιπρόεδρος	Κ. Φουντουλάκης
Γ. Γραμματέας	Δ. Τσακλακίδου
Ταμίας	Α. Μαρκάκη
Μέλη	Χ. Τουλούμης, Η. Τζαβελλίνας, Ν. Γκούβας

Βιβλιογραφικές αναφορές
(1) Μ.Γ. Στριγγάρης, «Ιωβηλαίο της Ελληνικής Νευρολογικής και Ψυχιατρικής Εταιρείας». Εγκέφαλος, τόμ. 23, Νο 4, 1986, 175-179.
(2) Ελληνική Ψυχιατρική Εταιρεία - Η Ιστορία, 20 χρόνια, 1986-2006. Επιμέλεια Απ. Αποστολίδης. Ιατρική Παιδεία, 2006.
(3) Καταστατικό ΕΨΕ: <https://psych.katostatiko.pdf>

Αφίσες Πανελληνίων Συνεδρίων